ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.10.2026 г.
COM(2026) 529 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Шести годишен доклад относно скрининга на преките чуждестранни инвестиции в Съюза

{SWD(2026) 290 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Шести годишен доклад относно скрининга на преките чуждестранни инвестиции в Съюза

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е шестият годишен доклад на Европейската комисия относно прилагането на Регламента на ЕС за скрининг на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) („Регламента за скрининг на ПЧИ“ или „Регламента“).

Настоящият доклад обхваща 2025 година и дава представа за функционирането на скрининга на ПЧИ в ЕС и за развитието на националните механизми за скрининг. Той допринася за отчетността на ЕС в област, в която прозрачността на отделните сделки не е нито възможна, нито удачна предвид засегнатите интереси във връзка със сигурността.

Настоящият документ се основава на докладите от 27-те държави членки и на официалната статистика и се състои от четири глави:

- глава 1 за тенденциите и цифрите за ПЧИ в ЕС;
- глава 2 за законодателните промени в държавите членки;
- глава 3 за дейностите на държавите членки за скрининг на ПЧИ;
- глава 4 за механизма за сътрудничество на равнището на ЕС в областта на скрининга на ПЧИ.

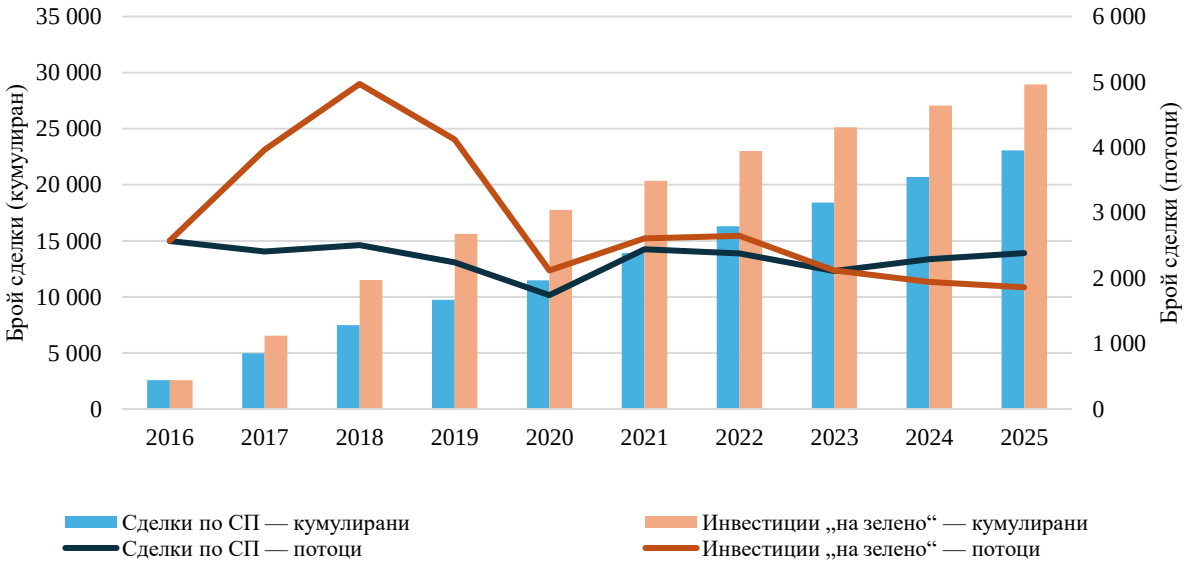
Настоящият годишен доклад е важен инструмент за прозрачност, с който се подчертават тенденциите, развитията и действията във връзка с ПЧИ с цел да се гарантират сигурността и обществения ред в ЕС.

ГЛАВА 1 — ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. Общо развитие[1]

Обемът на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ)[2] се е увеличил със 8,9 % между 2024 г. и 2025 г. При чуждестранните сливания и придобивания (СП) и инвестициите „на зелено“ се наблюдава годишно кумулативно увеличение съответно с 12 % (от 20 695 до 23 078) и 6,9 % (от 27 069 до 28 930) съответно, както показват колоните във фигура 1. Това увеличение съответства на тенденциите, наблюдавани от 2016 г. насам, като обемът на ПЧИ в ЕС-27 непрекъснато нараства през този 10-годишен период средно с около 5200 ПЧИ на година. Ако разгледаме тази кумулативна тенденция по видове ПЧИ, всяка година между 2016 и 2025 г. ЕС-27 е получавало средно между 2308 чуждестранни сделки за СП и 2893 сделки „на зелено“. Тези положителни кумулативни тенденции потвърждават отвореността на Съюза към чуждестранни инвестиции, като подчертават привлекателността на единния пазар на ЕС за международните инвеститори.

Фигура 1: Годишни обеми и потоци на ПЧИ в ЕС-27 за периода 2016—2025 г. (брой сделки и проекти)



Източник: изчисления на JRC въз основа на данни на Bureau van Dijk, извлечени на 22.2.2026 г. от Orbis M&A и Orbis Crossborder Investment. Данните за 2016 г. съответстват на потоците на ПЧИ през 2016 г., докато данните, представени в колоните за следващите години, отговарят на кумулативния сбор от годишните потоци.

[1] В настоящата глава се съсредоточаваме върху редица сделки с ПЧИ като показател, тъй като в базите данни Orbis M&A и Orbis Crossborder Investment липсват данни за стойностите на ПЧИ за голям процент от сделките и проектите.

[2] Сделките с преки чуждестранни инвестиции могат да бъдат разделени на международни инвестиции „на зелено“ и СП. Международните инвестиции „на зелено“ обикновено включват създаването на ново дружество или изграждане на съоръжения в чужбина, докато при международното СП се прехвърля на собственик в чужбина собствеността върху съществуващи стопански активи. СП се включват, ако предполагат придобиване на дялово участие над 10 % от капитала на предприятие в ЕС-27.

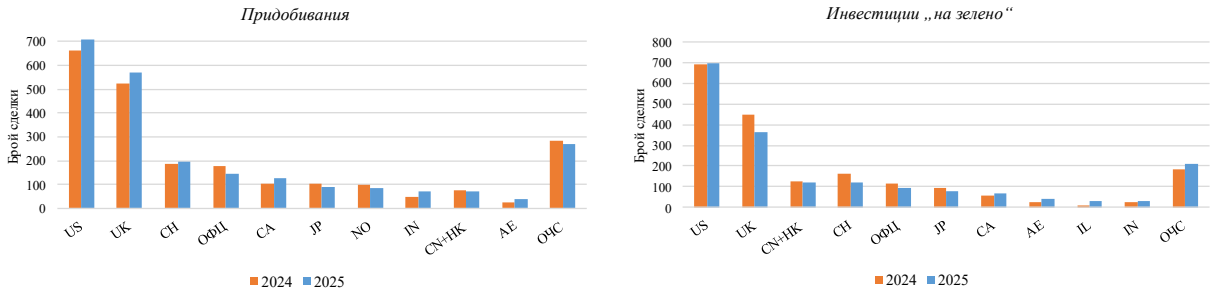
Що се отнася до общия приток на ПЧИ (фигура 1, редове), броят на сделките и проектите с ПЧИ се е увеличил незначително през последните две години — с 0,1 % от 2023 г. до 2024 г. и с 0,2 % от 2024 г. до 2025 г. Налице е обаче разлика в динамиките между сделките за СП и инвестициите „на зелено“. Чуждестранните дейности в областта на СП отбелязват ръст от 8,5 % за година през 2024 г., в сравнение с предходната, и още 4 % през 2025 г. За разлика от това инвестициите „на зелено“ през същия период са намалявали — с 8,3 % от 2023 г. до 2024 г. и с 4,3 % от 2024 г. до 2025 г.

Тенденцията на приблизително запазване на равнището на входящите потоци на ПЧИ на годишна база, която се наблюдава през 2024 г. и 2025 г., отразява противоположната динамика между проектите „на зелено“ и сделките за СП. След резкия спад през 2023 г. дейностите в областта на СП се възстановяват относително бързо, докато инвестициите „на зелено“ продължават да се свиват. В контекста на повишена макроикономическа несигурност това разминаване предполага промяна в състава на ПЧИ към СП вместо към инвестиции „на зелено“.

2. Основни държави на произход на чуждестранните инвеститори

Развитието на чуждестранните сделки за СП между 2024 и 2025 г. показва смесен модел в 10-те главни държави на произход на чуждестранните инвеститори (фигура 2, диаграмата отляво), като при 6 от тях инвестициите в СП нарастват, а при останалите 4 се забелязва спад. Цялостният спад в общия брой инвестиции „на зелено“, наблюдаван през 2025 г., бележи разнородно развитие по отношение на произхода на чуждестранните инвеститори, като половината от 10-те главни държави инвеститори отчитат увеличение, а другата половина отбелязват спад в инвестиционната дейност (фигура 2, графиката отдясно).

Фигура 2: Брой на придобиванията на дялови участия (вляво) и инвестициите „на зелено“ (вдясно) в ЕС през 2024 г. и 2025 г. — Данни по чуждестранна юрисдикция (десетте най-големи държави инвеститори)



Източник: изчисления на JRC въз основа на данни на Bureau van Dijk, извлечени на 22.2.2026 г. от Orbis M&A и Orbis Crossborder Investment. ОФЦ: Офшорни финансови центрове[3]. ОЧС: останалата част от света.

[3]Основните офшорни държави по брой сделки през 2025 г. са (по азбучен ред): Бермудски острови, Британски Вирджински острови, Кайманови острови, Лихтенщайн и Монако. За пълен списък на ОФЦ, вж. напр. Работен документ на службите на Комисията — Последващи действия във връзка със съобщението на Комисията „Създаване на благоприятни условия за преките чуждестранни инвестиции при осигуряване на защита на основните интереси“ — SWD(2019) 108 final — 13 март 2019 г.

През 2025 г. САЩ са били най-големият чуждестранен инвеститор в ЕС, като на тях се падат 30 % от всички придобивания (716 сделки) и 38 % от инвестициите „на зелено“ (699 проекта). Броят на сделките за СП с произход от САЩ се е увеличили за втора поредна година, нараствайки с 8,2 % през 2025 г. спрямо 2024 г. и с 10 % през 2024 г. спрямо 2023 г. Инвестициите „на зелено“ с произход от САЩ също отбелязват скромно годишно увеличение от 0,9 % през 2025 г. след спад между 2023 г. и 2024 г.

Втората най-голяма държава чуждестранен инвеститор е Обединеното кралство, с 24 % (572 сделки) от всички придобивания и 20 % (365 проекта) от инвестициите „на зелено“ в ЕС през 2025 г. Двата вида инвестиции обаче са се развивали в противоположни посоки: докато броят на придобиванията се е увеличил с 9 % през 2025 г. в сравнение с 2024 г., броят на проектите „на зелено“ през същия период е намалял с 19 %.

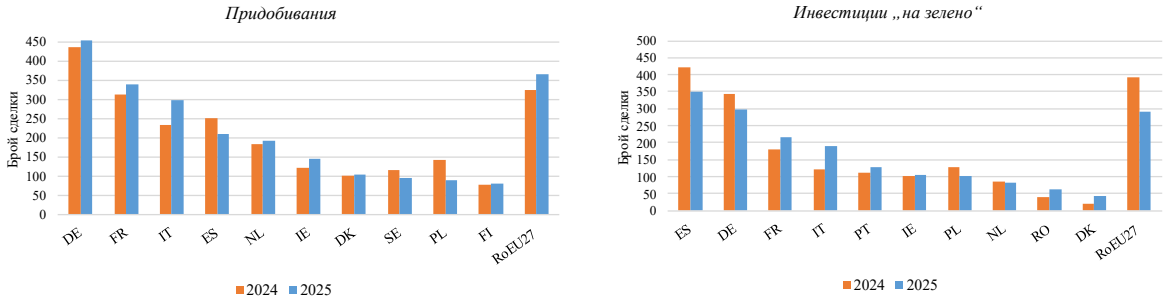
В останалите най-големи държави инвеститори най-значително нарастване в сделките за СП през 2024 и 2025 г. се забелязва при Индия (+42 %), Обединените арабски емирства (+ 37 %) и Канада (+23 %), успоредно с по-умерено увеличение за Швейцария (+4,8 %). Останалите четири юрисдикции инвеститори отбелязаха спад, вариращ от 16 % за офшорните финансови центрове (ОФЦ) до 10 % за Китай и Хонконг.

За инвестициите „на зелено“ успоредно със САЩ, значителни годишни увеличения бяха отчетени за Израел (230 %), Обединените арабски емирства (56 %) и Канада (27 %), докато Индия отбеляза по-умерено увеличение от 3,6 %. За разлика от това, освен при Обединеното кралство, се наблюдава спад при още четири други юрисдикции, а именно Швейцария (27 %), ОФЦ (17 %), Япония (14 %) и Китай и Хонконг (4,7 %).

3. Водещи държави получатели в ЕС за чуждестранните придобивания

Между 2024 г. и 2025 г. броят на чуждестранните сделки за СП в ЕС (фигура 3, диаграмата отляво) се е увеличил при повечето от 10-те водещи държави членки, с изключение на Испания, Швеция и Полша, които са регистрирали по-малко сделки (фигура 3, диаграмата отляво). Тенденциите при чуждестранните инвестиции „на зелено“ обаче по държава членка на получаване (фигура 3, диаграмата отдясно) разкриват по-сложен модел. Водещите държави получатели — Испания и Германия, са претърпели спад на годишна база през 2025 г., но няколко други от 10-те водещи дестинации отбелязват положителни годишни колебания.

Фигура 3: Брой на придобиванията на дялови участия (вляво) и инвестициите „на зелено“ (вдясно) през 2024 г. и 2025 г. — данни по държава членка на получаване (десетте най-големи получатели в ЕС-27)



Източник: изчисления на JRC въз основа на данни на Bureau van Dijk, извлечени на 22.2.2026 г. от Orbis M&A и Orbis Crossborder Investment. „ОЧ от ЕС-27“ означава „Останалата част от ЕС-27“.

През 2025 г. Германия и Франция са основните дестинации за чуждестранни сделки за СП, като са представлявали съответно 20 % (469 сделки) и 14 % (339 сделки) от общия обем на сделките. Двете държави също отбелязват годишен растеж от съответно 7,8 % и 8,3 %. През 2025 г. Италия се нарежда на трето място сред най-важните получатели на СП, с 12 % дял (297 сделки), наред с друго поради увеличение от 27 % на годишна база в броя на сделките за СП. Испания се нарежда четвърта с дял от 9 % (208 сделки) след годишен спад от 17 % в броя на получените през 2025 г. придобивания.

Освен Испания, други две държави членки, нареждащи се сред 10-те основни държави получатели — Швеция (-17 %) и Полша (-36 %), през 2025 г. са получили по-малко чуждестранни сделки за СП, отколкото през 2024 г. Междувременно Ирландия е отчела най-голямото увеличение на дейностите в областта на СП през 2025 г. (20 %), следвана от Нидерландия (5,5 %), Финландия (5,3 %) и Дания (3 %).

Двете най-големи получателки на чуждестранни инвестиции „на зелено“ през 2025 г. са били Испания и Германия, които са получили съответно 19 % (351 сделки) и 16 % (296 сделки) от всички проекти. И в двете държави обаче инвестициите през 2025 г. са по-малко, отколкото през 2024 г., като спадът е съответно 17 % и 13 %.

Франция се нарежда на трето място с дял от 12 % (215 сделки) и годишно увеличение на проектите „на зелено“ с 19 % през 2025 г. Няколко други държави членки са отчели увеличения между 2024 и 2025 г., като те са най-големи при Дания (110 %) и Италия (57 %), а най-малкото е при Ирландия (1,9 %). На последно място, спад в броя на проектите на годишна база се наблюдава в Полша (21 %) и в Нидерландия (5,8 %).

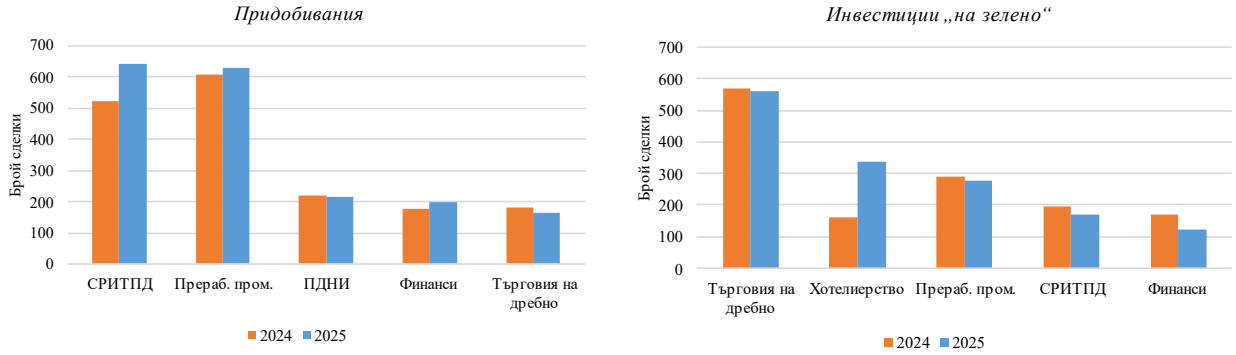
4. Конкретна информация по сектори

При три от петте водещи секторни категории[4] (СРИТПД, преработваща промишленост и финанси) през 2025 г. се наблюдава годишно увеличение в броя на чуждестранните сделки за СП в сравнение с 2024 г. (фигура 4, диаграмата отляво). Обратно, броят на

[4] Използваните категории се основават на общата структура на NACE Rev. 2, вж.: https://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2.

чуждестранните сделки „на зелено“ се е увеличил само за една от петте най-големи категории сектори (хотелиерство) през 2025 г. (фигура 4, диаграмата отдясно).

Фигура 4: Брой на дяловите участия (вляво) и инвестициите „на зелено“ (вдясно) през 2024 г. и 2025 г. — по сектори по NACE Rev. 2 (петте най-големи категории)



Източник: изчисления на JRC въз основа на данни на Bureau van Dijk, извлечени на 22.2.2026 г. от Orbis M&A и Orbis Crossborder Investment. „ПДНИ“ означава професионални дейности и научни изследвания (NACE Rev. 2, раздел M) и включва, наред с другото, съоръженията за научноизследователска и развойна дейност. „СРИТПД“ е създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения (NACE Rev. 2, раздел J). „Преработваща промишленост“ съответства на NACE Rev. 2, раздел C. „Финанси“ съответства на NACE Rev. 2, раздел K („Финансови и застрахователни дейности“). „Търговия на дребно“ съответства на NACE Rev. 2, раздел G („Търговия“). „Хотелиерство“ съответства на NACE Rev. 2, раздел I („Хотелиерство и ресторантьорство“).

През 2025 г. СРИТПД изпревариха преработващата промишленост като водещ сектор на сделките, което до голяма степен се дължи на значително годишно увеличение от 23 % в сравнение с 2024 г., довело до дял от 27 % на чуждестранните СП (642 сделки). Преработващата промишленост, която през 2025 г. нарасна по-умерено — с 3,4 %, се нарежда на второ място с дял от 26 % (630 сделки). ПДНИ се нареждат на трето място с дял от 9 %, като дейността по сделките леко е намаляла с 0,5 % през 2025 г. в сравнение с 2024 г. Финансовите дейности заемат 4-то място (дял от 8,4 %) с годишно увеличение от 12 % през 2025 г., следвано от търговията на дребно (дял от 6,9 %), при която се отчита годишен спад от 9,3 %.

При инвестициите „на зелено“ във всички водещи сектори, с изключение на един (хотелиерство), се наблюдава годишен спад в броя на проектите. Дейностите, свързани с търговията на дребно, представляват почти една трета от проектите през 2025 г., като намалението е с 1,2 % (562 сделки). Хотелиерството[5], с годишно увеличение от 108 %, се превърна във втория по големина сектор с дял от 18 %, изпреварвайки ПДНИ, който вече не се нарежда сред първите пет сектора през 2025 г., за разлика от 2024 г. Преработващата промишленост, с дял от 15 %, се нарежда на трето място, като отбелязва годишен спад от 4,8 %, следвана от СРИТПД с дял от 9 % и спад от 12 %. Финансите се подреждат на последно място с дял от 7 % от общия брой проекти „на зелено“ през 2025 г. и най-рязък спад от 28 % на годишна база.

[5] От 2025 г. Orbis е включил франчайзинга в категорията „инвестиции на зелено“, което оказва непропорционално въздействие върху раздели I („Хотелиерство“) и G („Търговия на дребно“) от NACE. Въпреки че франчайзите са изключени от представените статистически данни, остатъчните неидентифицирани франчайзингови сделки могат да повлияят на тенденциите, отчетени в настоящия раздел, особено на увеличението, наблюдавано в сектора на хотелиерството.

5. Заключения

Обемът на ПЧИ в ЕС е продължил да нараства между 2024 г и 2025 г., в отражение на стабилния кумулативен приток през последното десетилетие, като между 2016 и 2025 г. са регистрирани средно около 5200 сделки и проекти за ПЧИ годишно. Като цяло потоците на ПЧИ остават като цяло стабилни през последните години, но тенденциите при различните видове инвестиции варират. Въпреки че след отбелязания през 2023 г. спад чуждестранните СП отново набират скорост — както през 2024, така и през 2025 г., през същия период инвестициите „на зелено“ продължават да се свиват, макар и с по-бавни темпове. В контекста на повишена макроикономическа несигурност това разминаване предполага промяна в състава на ПЧИ към СП вместо към инвестиции „на зелено“.

Водещ чуждестранен инвеститор в ЕС през 2025 г. както при инвестициите в СП, така и при инвестициите „на зелено“, остават САЩ, последвани от Обединеното кралство. В същото време някои юрисдикции са засилили своето инвестиционно присъствие в ЕС посредством СП, по-специално Индия и Обединените арабски емирства, които са отчели годишен растеж на инвестиционната дейност.

Измежду всички държави членки Германия и Франция остават главните дестинации за чуждестранните СП през 2025 г., а Испания и Германия са привлекли най-голям брой проекти „на зелено“. Секторните промени подчертават нарастващото значение на СРИТПД, които са се превърнали във водещ сектор за чуждестранните придобивания. Инвестициите „на зелено“ са останали съсредоточени в дейности, свързани с търговията на дребно и хотелиерските услуги.

ГЛАВА 2 — ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ПРЕЗ 2025 г.

1. Регламентът на ЕС за скрининг на ПЧИ и механизмите на държавите — членки на ЕС, за скрининг на ПЧИ

През цялата 2025 г. Европейската комисия продължи да насърчава всички държави членки, които все още не са приели национално законодателство за скрининг на ПЧИ, да приемат такова, за да се гарантира, че Комисията и всички държави членки разполагат с подходящи инструменти за идентифициране и преодоляване на рискове за сигурността и обществения ред, свързани с ПЧИ.

Освен това Европейската комисия също подкрепи привеждането в съответствие на националните механизми и практики за скрининг на ПЧИ. Тя помогна на държавите членки с технически и стратегически насоки, организация на срещи и обмен на информация, по-специално относно най-добрите практики, но не само. Въпреки това продължават да съществуват значителни различия между националните механизми за скрининг, особено по отношение на: i) какво представлява официален скрининг на ПЧИ (повод за подаването на уведомление към механизма за сътрудничество); ii) сроковете на националните процедури за скрининг; iii) секторния обхват на националните рамки за скрининг; и iv) изискванията за уведомяване на националните органи от страните по сделката. На всички тези елементи беше обърнато внимание при преразглеждането на регламента за скрининг на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ)[6], който беше приет на 17 юни и ще започне да се прилага на 17 януари 2028 г. (вж. глава 4, раздел 2 за повече информация).

2. Преглед на механизмите на държавите членки за скрининг на ПЧИ и законодателните промени

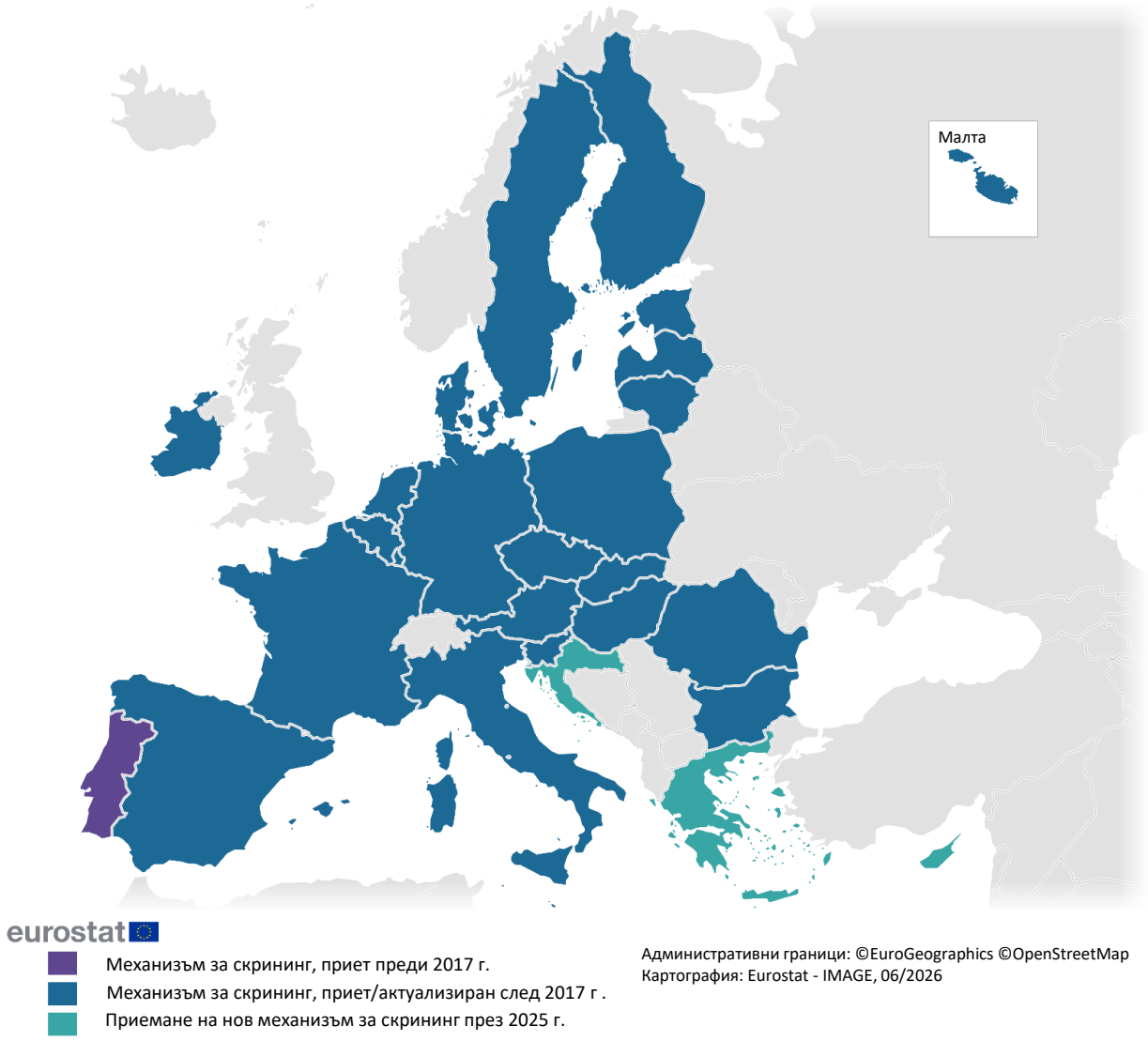
Агресивната война на Русия срещу Украйна и геополитическата несигурност поставиха още по-силен акцент върху необходимостта от осигуряване на суровини от критично значение, (авангардни) технологии и инфраструктура. Вследствие на това пет държави членки без действащи механизми за скрининг предприеха допълнителни стъпки за приемане или привеждане в действие на национални механизми за скрининг, а други шест предприеха действия за актуализиране и разширяване на съществуващите такива в отговор на променящите се обстоятелства.

През 2025 г. бяха приети национални закони за скрининг на ПЧИ в Хърватия, Кипър и Гърция, което означава, че понастоящем всички държави — членки на ЕС, разполагат с рамка за скрининг на ПЧИ.

Освен това през същия период шест държави членки (Литва, Люксембург, Полша, Словакия, Чехия) въведоха изменения в съществуващото си законодателство в областта на скрининга на ПЧИ, а две държави членки (България и Ирландия) приведоха в действие вече приети закони за скрининг на ПЧИ.

На картата по-долу е представен преглед на положението във връзка със скрининга на ПЧИ от гледна точка на законодателството в държавите — членки на ЕС, през 2025 г.

[6] ЕС укрепва своята рамка за скрининг на чуждестранните инвестиции, новинарска статия от 26 юни 2026 г., https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-strengthens-its-foreign-investment-screening-framework-2026-06-26_en.



В таблица 1 по-долу е представен преглед на положението от гледна точка на законодателството и на законодателните промени във всички държави в периода между 1 януари 2025 г. и 31 декември 2025 г.[7]

Таблица 1: Актуално състояние на законодателните промени в държавите членки на ЕС

[7] За повече подробности вж. придружаващия работен документ на службите на Комисията.

Въведен национален механизъм за скрининг на ПЧИ (без законодателни промени)	Австрия, Белгия, Германия, Дания, Естония, Латвия, Малта, Нидерландия, Португалия, Румъния, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Швеция
Актуализиране на съществуващ национален механизъм за скрининг на ПЧИ	Испания, Литва, Люксембург, Полша, Словакия, Чехия
Приемане или влизане в сила на ново национално законодателство или механизъм за скрининг на ПЧИ	България, Гърция, Ирландия, Кипър, Хърватия

Приемане или влизане в сила на нови механизми за скрининг на ПЧИ

Хърватия прие Закона за скрининга на чуждестранните инвестиции на 24 октомври 2025 г. Той влезе в сила на 13 ноември 2025 г. Комитетът за скрининг на чуждестранните инвестиции играе централна роля в процедурата по скрининг, като издава становища относно заявленията за одобрение на чуждестранни инвестиции. Министерството на финансите отговаря за приемането на окончателните решения. Законът ще влезе изцяло в сила, след като през 2026 г. бъдат приети всички необходими актове за изпълнение. С този закон се създава механизъм за скрининг на чуждестранните инвестиции, касаещи инфраструктура от критично значение (включително енергетиката, транспорта, отбраната), доставките на ресурси от критично значение (включително енергия и храни), достъпа до чувствителна информация, комуникационната инфраструктура, изборната инфраструктура и медийния сектор.

Кипър създаде рамка за скрининг на преките чуждестранни инвестиции с публикуването на Закон 194(I)/2025 на 14 ноември 2025 г., който влезе в сила на 2 април 2026 г. Законът определя Министерството на финансите като компетентен орган за скрининг, който отговаря за оценката на заявленията и издаването на решения. Чуждестранните инвеститори трябва да подадат предварително писмено заявление, за да получат одобрение, преди да осъществят дадена инвестиция. Механизмът за скрининг оценява инвестициите въз основа на фактори като чувствителни сектори (критична инфраструктура, финансови услуги и недвижими имоти), достъп до чувствителна информация, медиен плурализъм, технологии от критично значение и доставка на критични ресурси.

Гръцкият механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции влезе в сила на 23 май 2025 г., съгласно установеното със Закон 5202/2025, с който се прилага Регламент (ЕС) 2019/452. Механизмът за скрининг на ПЧИ започна да функционира на 11 ноември 2025 г.

с публикуването на Съвместно министерско решение 64260, в което се определят процедурни подробности, като например изисквания по отношение на чуждестранните инвеститор във връзка с подаването на заявки и документацията. Междуведомственият комитет за скрининг на преките чуждестранни инвестиции извършва скрининга на преките чуждестранни инвестиции с участието на различни министерства и органи. Механизмът за скрининг се прилага за инвестиции в чувствителните сектори на енергетиката, транспорта, СРИТПД, цифровата инфраструктура и здравеопазването, както и в силно чувствителните сектори на отбраната и националната сигурност (включително изделията с двойна употреба, подлежащи на контрол върху износа, и оборудването от Общия списък на оръжията на ЕС), киберсигурността, изкуствения интелект, пристанищната инфраструктура, критичната подводна инфраструктура и туристическата инфраструктура в граничните райони. Очаква се да бъде прието второ съвместно министерско решение, с което допълнително да се уточнят правомощията и процедурата за налагане на административни глоби.

България въведе национален механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) въз основа на съображения, свързани със сигурността или обществения ред, посредством изменения в Закона за насърчаване на инвестициите през март 2024 г. Рамката започна да функционира пълноценно на 20 август 2025 г., след приемането на вторично законодателство. Механизмът за скрининг на ПЧИ гарантира участието в механизма за сътрудничество на ЕС и определя правила за мониторинг, правоприлагане и санкции при неспазване.

В **Ирландия** Законът за скрининг на сделките от трети държави, приет през октомври 2023 г., започна да функционира на 6 януари 2025 г. В закона се определят естеството, мащабът и видът на инвестициите, които подлежат на скрининг. В него също така се определят основните съображения в процеса на преглед на скрининга.

Актуализиране на съществуващите механизми за скрининг на ПЧИ

През 2025 г. **Чехия** прие четири набора от изменения в националното законодателство за скрининг на ПЧИ. С измененията бяха въведени нови правила за сътрудничество между органа за скрининг на инвестициите и Службата за защита на конкуренцията (в контекста на Регламента за чуждестранните субсидии)[8]) и беше предвидена възможност за предоставяне на документи и чрез публично известие, бяха изменени някои елементи на секторния механизъм за скрининг в областта на енергетиката, беше предефиниран списъкът на дружествата с критична информационна инфраструктура (в контекста на Директивата МИС 2[9]), бяха уточнени условията за споделяне на информация от скрининга

[8] Регламент (ЕС) 2022/2560 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно чуждестранните субсидии, които нарушават вътрешния пазар, достъпен на: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj/eng.

[9] Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива

на ПЧИ с Националната агенция за киберсигурност и информационна сигурност и беше предефиниран списъкът на дружествата с критична инфраструктура (в контекста на Директивата за УКС[10]).

През 2025 г. **Литва** прие две изменения на съществуващия механизъм за скрининг на ПЧИ. С първото изменение беше актуализиран списъкът на конкретните съоръжения и активи, за които се счита, че са от критично значение за националната сигурност, докато с второто изменение бяха прецизирани функциите, съставът и работните процедури на националната комисия за оценка на субектите и сделките, свързани със сигурността.

През януари 2025 г. **Люксембург** измени националното си законодателство относно скрининга на ПЧИ, като актуализира два съществуващи закона за търговския регистър и за създаването на регистър на действителните собственици, предоставяйки на Министерството на икономиката достъп до регистъра на действителните собственици.

През юли 2025 г. **Полша** направи своя режим за скрининг на ПЧИ постоянен, като отмени разпоредбите за ограничаване във времето на Закона за контрол на някои инвестиции и други закони.

Словакия приложи Закон № 367/2024 относно критичната инфраструктура, който влезе в сила на 1 януари 2025 г., като разшири правото на Министерството на икономиката на достъп до данни от информационните системи на публичната администрация и на искане на поверителни данни.

Испания удължи временното изискване скринингът на ПЧИ в стратегически сектори да се извършва от лица, пребиваващи в ЕС и ЕАСТ, до 31 декември 2026 г. с Кралски декрет-закон 1/2025, който влезе в сила на 30 януари 2025 г.

По-подробна информация относно законодателните промени, засягащи националните механизми за скрининг на държавите членки, може да бъде намерена в придружаващия работен документ на службите на Комисията. Актуален списък на националните механизми за скрининг може да бъде намерен на уебсайта на Европейската комисия[11].

(ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС), достъпна на: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555.

[10] Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета.

[11] Списъкът на механизмите за скрининг и на законодателните актове за неговото изменение, за които държавите членки са подали уведомления (към дата 9 февруари 2026 г.), е на разположение на адрес: https://circabc.europa.eu/rest/download/7e72cdb4-65d4-4eb1-910b-bed119c45d47.

ГЛАВА 3 — ДЕЙНОСТИ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ЗА СКРИНИНГ НА ПЧИ

Регламентът за скрининг на ПЧИ установява рамка, позволяваща на държавите — членки на ЕС, да преразглеждат ПЧИ на своята територия на основания, свързани със сигурността и обществения ред, и да предприемат мерки за справяне със специфични рискове. С регламента също така се създаде механизъм за сътрудничество между Комисията и органите за скрининг на държавите членки, за да улесни оценката на рисковете от отделните сделки с ПЧИ. С този механизъм за сътрудничество на равнище ЕС се създадоха условия за обмен на информация, като се предостави възможност както на Комисията, така и на останалите държави членки да посочват рискове за сигурността или обществения ред, произтичащи от сделка за ПЧИ, за други държави членки или за програми или проекти на равнище ЕС, така че тези рискове да могат да бъдат оценени и смекчени. Въпреки че механизмът за сътрудничество подпомага държавата членка, в която се извършва инвестицията, при оценката и смекчаването на рисковете, свързани със сигурността или обществения ред, в крайна сметка държавата членка, която извършва скрининга на ПЧИ, е тази, която решава дали да одобри, да постави под условие или да блокира дадена инвестиция.

В настоящата глава се предоставя обобщена информация за националните дейности по скрининг през 2025 г. въз основа на годишните доклади на държавите членки до Комисията съгласно член 5 от Регламента. Като цяло държавите членки с действащи национални механизми за скрининг на ПЧИ са обработили общо 4773 искания за разрешение и случаи, които са били започнати от самите органи (случаи *ex officio*)[12], в сравнение с 3136 през 2024 г. 38 % от тях са били подложени на официален скрининг, а около 62 % са били счетени за недопустими или не са изисквали официален скрининг (фигура 5)[13]..

Фигура 5 — Дейности на държавите членки за скрининг на ПЧИ

[12] Държавите членки имат различни процедури за скрининг на ПЧИ, които се различават по обхват, етапи на процеса, предварителни или последващи проверки за допустимост, срокове за скрининг и др., като всички те са отразени в докладването на подложените на скрининг случаи. Например някои държави членки обявяват инвестиции за недопустими преди провеждането на официална процедура за скрининг, докато други първо подлагат инвестициите на официален скрининг и едва след това ги декларират за недопустими. Поради това целта на графиките и цифрите, представени в настоящата глава, е да бъде отразено средното развитие на дейностите по скрининг на държавите членки през отчетната година, въз основа на данните, подадени от държавите членки.

[13] Следва да се отбележи, че докладваните данни са силно повлияни от това, че Швеция докладва много голям брой случаи в нейната система, които не изискват официален скрининг, като техният брой далеч надхвърля годишния брой на случаите, докладвани от която и да било друга държава членка. Ако Швеция бъде изключена от изчислението, делът на официално подложените на скрининг случаи би бил 65 %, а делът на случаите, за които не се изисква официален скрининг, би бил 35 %.



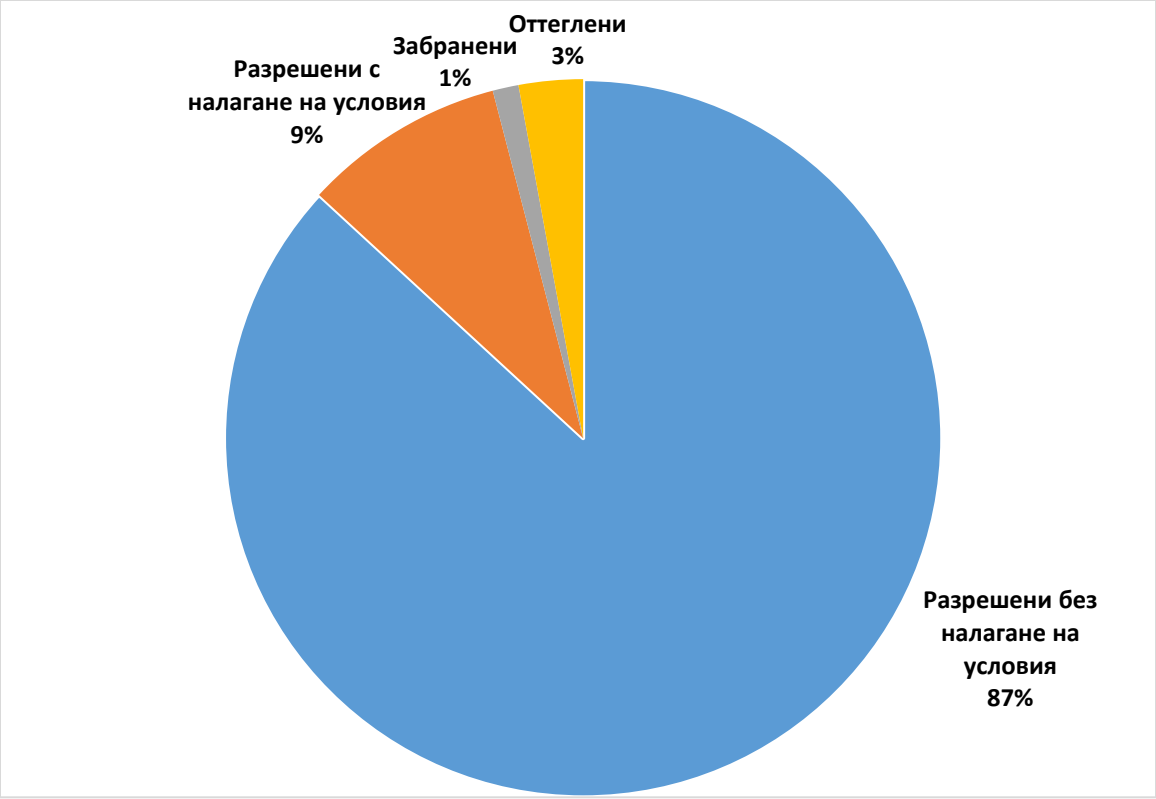
Източник: докладвани данни от страна на държавите членки.

От ПЧИ, подлежали на официален скрининг през 2025 г. и за които държавите членки докладваха за взето решение, по-голямата част (87 %) са били разрешени без налагане на условия (фигура 6). Това означава, че чуждестранната инвестиция е била одобрена, без да се изискват никакви допълнителни действия от страна на инвеститора. В сравнение с предходната година държавите членки са разрешили малко по-висок процент на подлежащите на официален скрининг ПЧИ без налагане на условия (тази цифра е била 86 % през 2024 г.).

Успоредно с това 9 % от решенията са включвали одобрение с налагане на условия или смекчаващи мерки — същият процентен дял като през 2024 г. В тези случаи националните органи за скрининг на ПЧИ са изисквали определени действия, гаранции и ангажименти от страна на инвеститорите, преди да одобрят ПЧИ.

Националните органи в крайна сметка блокираха инвестициите в около 1 % от всички случаи с решение (същото като през предходните години). В крайна сметка 3 % от заявките бяха оттеглени от страните, преди да бъде взето официално решение — относително по-нисък процент в сравнение с 2024 г. (4 %).

Фигура 6 — Съобщени решения по отношение на ПЧИ



Източник: докладвани данни от страна на държавите членки.

Заключения относно скрининговите дейности на държавите членки

- Делът на подлежалите на официален скрининг ПЧИ възлиза на 38 % от всички искания за разрешение, подадени от инвеститори/страни по сделката до националните органи за скрининг на ПЧИ или разгледани от националните органи по тяхна собствена инициатива. Този дял е силно повлияно от Швеция, която докладва за много голям брой случаи на ПЧИ през отчетната година.

- Повечето подложени на скрининг ПЧИ са разрешени без никакви условия (87 %), което е малко повече, отколкото през 2024 г. (86 %). Това показва, че скринингът на ПЧИ в държавите — членки на ЕС, не е довел до по-рестриктивен инвестиционен климат, а осигурява по-голяма осведоменост сред държавите членки и Комисията относно ПЧИ, които потенциално повишават рисковете за сигурността или обществения ред.

- Що се отнася до разрешенията с налагане на условия, през 2025 г. делът на случаите, в които са били наложени смекчаващи мерки (9 %), е същият като през 2024 г.

- Делът на ПЧИ, блокирани от държавите членки, през 2025 г. е останал около 1 %, което съответства на средната стойност през последните години.

- Като цяло тези цифри показват стабилна тенденция, което потвърждава, че ЕС остава отворен за чуждестранни инвестиции и че държавите членки блокират само ПЧИ, които представляват много сериозна заплаха за сигурността или обществения ред и когато тези рискове не могат да бъдат смекчени.

ГЛАВА 4 — МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО НА РАВНИЩЕТО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА СКРИНИНГА НА ПЧИ

1. Уведомления съгласно Регламента за скрининг на ПЧИ

1.1 Преглед на дейността през 2025 г.

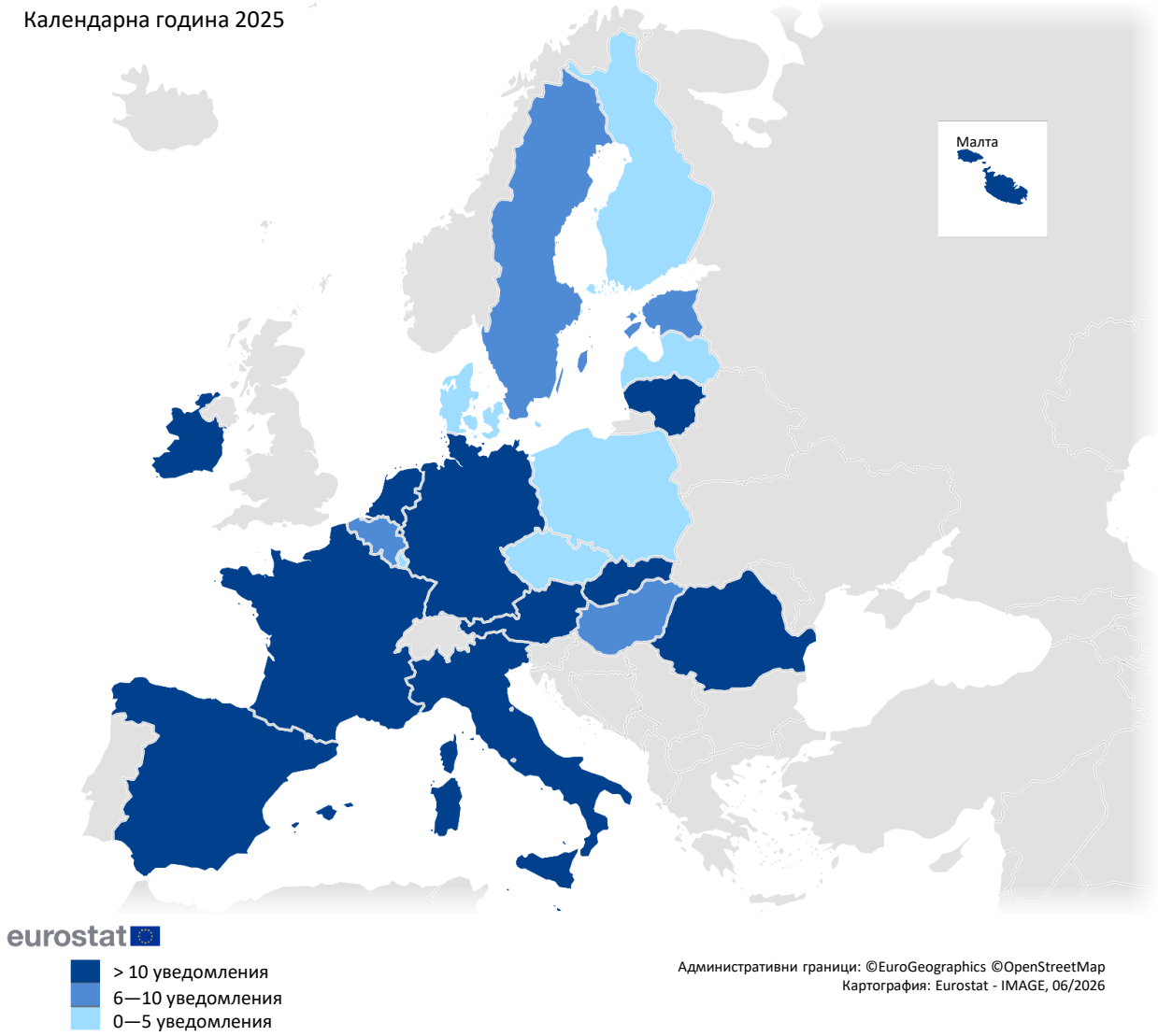
През 2025 г. 21 държави членки подадоха общо 667 уведомления съгласно член 6[14] от Регламента за скрининг на ПЧИ в сравнение с 477 уведомления, подадени през 2024 г.[15]. Четири държави членки (Австрия, Испания, Италия, Франция) са подали 65 % от уведомленията, а седем държави членки (Австрия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Литва, Нидерландия и Франция) — 86 % от тези уведомления[16]. Сделките, за които е изпратено уведомление, се различават значително, включително по секторен обхват, стойност на сделката и произход на крайните инвеститори, наред с други параметри.

[14] През същия период Комисията използва и механизма на ЕС за сътрудничество във връзка с преките чуждестранни инвестиции, които не са подложени на скрининг (член 7 от Регламента за скрининг на ПЧИ), което не е отразено в статистическите данни по тази глава.

[15] Вж. https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2024)464&lang=en.

[16] През 2024 г. този дял беше съответно 76 % и 84 %.

Уведомления в рамките на механизма за сътрудничество на равнището на ЕС в областта на скрининга на ПЧИ



Източник: докладвани данни от страна на държавите членки.

На картата по-горе е посочен броят на ПЧИ, съобщени от държавите членки на други държави членки и на Комисията в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество в областта на скрининга на ПЧИ. През 2025 г. от 21-те държави членки с въведен национален механизъм за скрининг единадесет държави членки подадоха повече от 10 уведомления, четири — между 6 и 10 уведомления, а шест — по-малко от 5 уведомления.

В сравнение с предходната година (2024) броят на уведомленията рязко се е увеличил с 40 % от 477 на 667. Това е най-голямото годишно увеличение на броя на ПЧИ, за които е подадено уведомление в рамките на механизма за сътрудничество на ЕС. Освен това от

първата пълна календарна година на механизма на ЕС за сътрудничество (2021) броят на уведомленията се е увеличил с 61 % от 414 уведомления през 2021 г. на 667 през 2025 г. Броят на държавите членки, подали уведомления за сделки, значително се е увеличил от 13 през 2021 г. на 21 през 2025 г.

1.2 Основни сектори[17] на ПЧИ, за които е подадено уведомление в рамките на механизма за сътрудничество[18]

Петте сектора с най-голям брой сделки през 2025 г. са били преработващата промишленост[19] (27 % от всички сделки), СРИТПД[20] (19 %), финансовите дейности[21] (17 %), търговията на едро и дребно[22] (13 %), и професионалните дейности[23] (8 %). Това положение е много сходно с миналогодишното, когато същите пет сектора са заемали първите места, но през 2025 г. финансовите дейности и търговията на едро и дребно си разменят местата. През 2025 г. делът нотификациите във връзка с производствени дейности нараства с 2 процентни пункта от 25 % през 2024 г. Сделките в енергийния сектор, за които е постъпило уведомление, са с 4 % по-малко в сравнение с 6 % през 2024 г., а в други сектори[24] — с 12 % повече в сравнение с 9 % през 2024 г.

[17]Съгласно общия подход за водещ показател е избран първичният сектор на дейност. Това е в съответствие и с информацията, съдържаща се във всички секторни графики в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия годишен доклад.

[18] Следва да се отбележи, че общите данни и тенденции за ПЧИ, представени в глава 1, не могат да бъдат сравнявани с конкретните данни за скрининга на ПЧИ в настоящата глава, тъй като последните представляват малка част от общите данни и отразяват само сделките, за които е подадено уведомление до механизма за сътрудничество с цел оценка на рисковете за сигурността и обществения ред.

[19]Преработващата промишленост включва дейности на дружества, които участват в преобразуването на материали в нови продукти (например производство на електрическо оборудване и двигатели, промишлени машини и оборудване, оръжия и боеприпаси и фармацевтични продукти).

[20] СРИТПД е създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения. То обхваща дейности на дружества, предоставящи основни инфраструктури и инструменти за създаване, споделяне и разпространение на знания (например компютърно програмиране, публикуване на софтуер, обработка и хостинг на данни, безжични далекосъобщителни дейности).

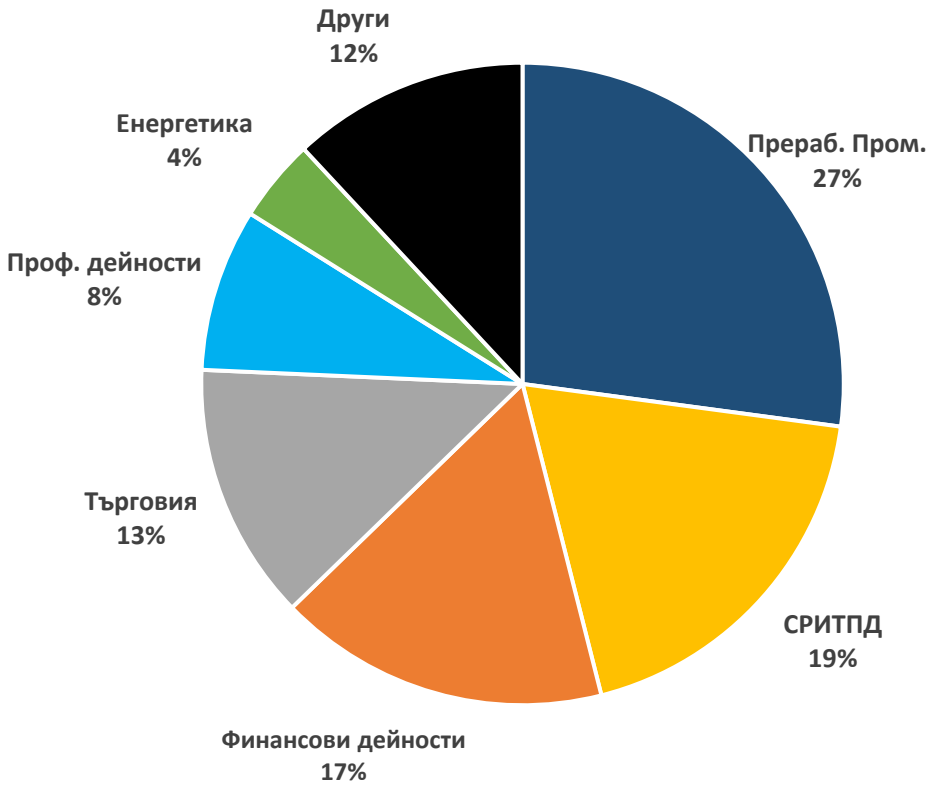
[21]Финансовите дейности обхващат дейности извършвани от холдинги, фондове или подобни субекти във финансовия сектор, които имат за цел придобиването на конкретно (дялово) участие или контрол в целево дружество (например дейности по управление на фондове, дейности на холдингови дружества, финансови услуги и застрахователни дейности).

[22] Търговията на едро и дребно включва дейности, свързани с фармацевтични стоки, химически продукти, електронни и далекосъобщителни оборудване и консумативи, компютри, периферно компютърно оборудване и софтуер, метали и метални руди.

[23]Професионалните дейности включват дейности на адвокатски и счетоводни дружества, както и консултантски и инженерни дейности (например дейности на централни офиси, проучване на пазара и изследване на общественото мнение, консултантски услуги, научноизследователска и развойна дейност в областта на биотехнологиите).

[24]Категорията „Други“ обхваща всички други сектори под 4 %, и по-специално административните дейности, транспорта и строителството.

Фигура 1 — Разбивка по сектори на всички уведомления през 2025 г.



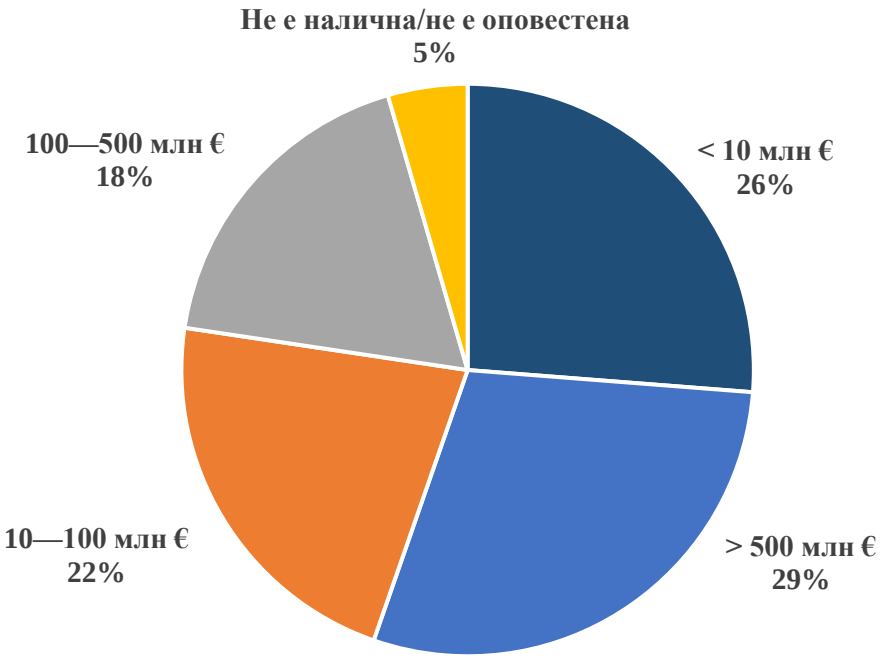
Източник: уведомленията от държавите членки.

1.3 Обща стойност на ПЧИ, за които е подадено уведомление в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество

Що се отнася до стойността на сделките, 66 % от ПЧИ, за които е постъпило уведомление, са били на стойност[25] под 500 милиона евро, което представлява увеличение с 8 процентни пункта спрямо 58 % през 2024 г. 29 % от сделките са били на стойност 500 милиона евро и повече (30 % през 2024 г.).

[25] Стойността, когато е налична, се отнася до общата стойност на сделката, от която е част сделката, за която е постъпило уведомление.

Фигура 2 — Съответна стойност за всяка сделка с ПЧИ, за която е постъпило уведомление през 2025 г.[26]



Източник: уведомленията от държавите членки.

1.4 Процедури и срокове за приключване на свързаните с ПЧИ случаи

Сделките с ПЧИ, за които държавите членки са подали уведомление, се оценяват от Комисията на два етапа. По-конкретно, всички сделки, за които е постъпило уведомление, подлежат на предварителна оценка („етап 1“), като само ограничен брой случаи преминават към етап 2. Оценката на етап 1 трябва да бъде завършена в срок от 15 календарни дни след като държавата членка, извършваща скрининга, подаде уведомление за нея.

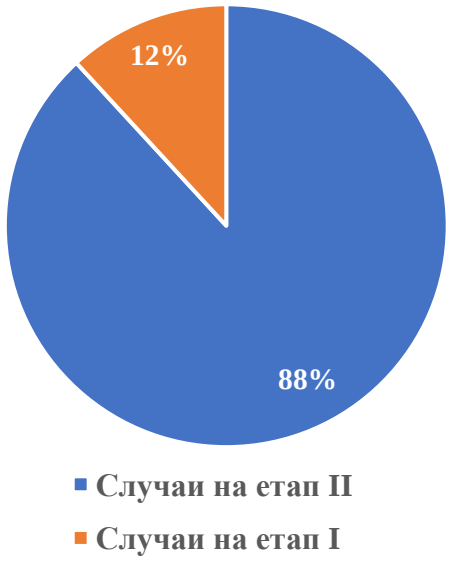
Етап 2 включва по-подробна оценка на случаите, въз основа на отговори на искания за допълнителна информация от държавата членка, подала уведомлението, при положение че Комисията счита че сделката би могла да засегне сигурността или обществения ред в повече от една държава членка или да създаде рискове за проекти или програми от интерес за ЕС. Вследствие на случаите на етап 2 може да бъде издадено становище на Комисията съгласно предвиденото в член 6 и член 7 от регламента за скрининг на ПЧИ. Тези становища остават поверителни и посредством тях може: i) да се съобщи, че Комисията счита, че има вероятност ПЧИ да окажат отрицателно въздействие върху сигурността или обществения ред в повече от една държава членка или проект или програма от интерес за Съюза, ii) да се препоръчат подходящи мерки за разглеждане, или iii) да се сподели

[26] „Не е наличен/не е оповестен“ включва непосочени, липсващи/неоповестени и неприложими стойности (например защото сделката включва преструктуриране или не е предоставена инвестиция).

съответната информация във връзка с ПЧИ, които са подложени на скрининг, за да се предостави на уведомяващата държава членка информация в нейната оценка и в окончателното решение.

През 2025 г. Комисията приключи 88 % от 667-те случая на етап 1, което представлява по-малък дял в сравнение с 2024 г. (92 %). Останалите 12 % от сделките преминаха към етап 2, като от уведомяващата държава членка беше поискана допълнителна информация[27]. Това увеличение в дела на случаите на етап 2 показва увеличение в броя на сделките, оценени като чувствителни по отношение на сигурността и обществения ред.

Фигура 3 — Случаи, приключени на етапи 1 и 2 през 2025 г.



Източник: уведомленията от държавите членки.

През 2025 г. на пет държави членки се падат над 68 % от случаите на етап 2, което представлява увеличение в сравнение с 2024 г. (66 %). Както и през 2024 г., Комисията е издала становище за по-малко от 2 % от сделките, за които е постъпило уведомление.

При започване на етап 2 Комисията по принцип изисква от уведомяващата държава членка допълнителна информация, която варира в зависимост от сделката и подробността на информацията в подкрепа на уведомлението[28]. Тази информация често включва въпроси

[27] В такива случаи крайният срок за представяне на коментари или издаване на становище е 20 календарни дни след получаване на исканата информация от уведомяващата държава членка.

[28] Формулярът за уведомление „Искане за информация от инвеститор за целите на уведомленията съгласно член 6 от Регламента“ служи за постигане на определена степен на уеднаквяване и за осигуряване на минимално ниво на информация за сделката, инвеститора и целевото дружество, предвидена в уведомленията съгласно Регламента. Формулярът е достъпен на адрес https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en.

относно намеренията на инвеститора и бизнес плана по отношение на целевото предприятие или клиентите на целевото предприятие в чувствителни сектори. Тази информация се изисква с цел по-добра оценка на значението на целевото дружество и на потенциалните рискове, които представлява чуждестранният инвеститор.

През 2025 г. държавите членки участваха в механизма на ЕС за сътрудничество, наред с другото, като задаваха въпроси в около 11 % от случаите (10 % през 2024 г.) и изготвяха коментари относно сделки с ПЧИ, извършени в друга държава членка[29].

Делът на случаите, по които държавите членки са отправили коментари, възлиза на около 6 %, спрямо 3 % през 2024 г.[30]. Броят на държавите членки, които отправят коментари към държавата членка, подала уведомлението, значително се е увеличил от около една трета през 2024 г., на 57 % през 2025 г.

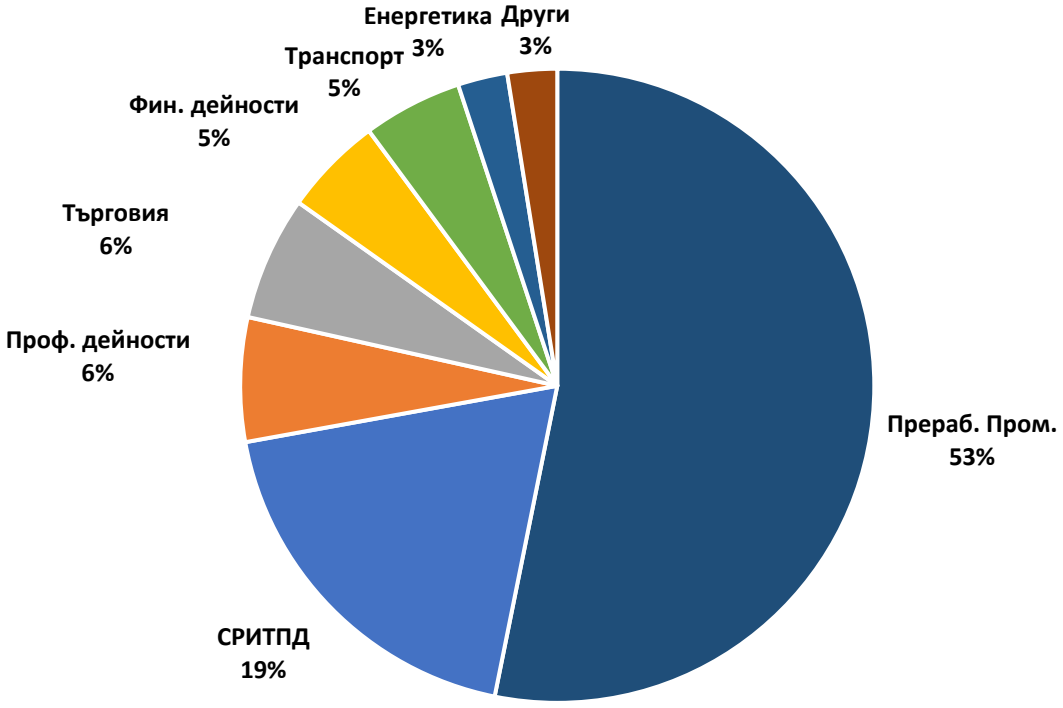
1.5 Основни сектори на ПЧИ, подлежащи на подробна оценка на риска за сигурността или обществения ред от страна на Комисията

Основният сектор при случаите от етап 2 е преработващата промишленост, която представлява 53 % от всички сделки (срещу 50 % през 2024 г.) (фигура 4). Вторият по големина сектор е СРИТПД, като на него се падат почти една пета от всички случаи от етап 2 (същият дял като през 2024 г.). Случаите на етап 2, свързани с професионални дейности и търговия на едро и дребно, се подреждат съответно на трето и четвърто място с дял от 6 % (като делът и на двете през 2024 г. е 5 %).

[29] В няколко случая, в които държавите членки са задали въпроси, полученият от тях отговор е смекчил потенциалните опасения.

[30] Възможно е няколко държави членки да дадат коментар за една и съща сделка.

Фигура 4 – Основни целеви сектори, с които са свързани случаите на етап 2 през 2025 г.



Източник: уведомленията от държавите членки.

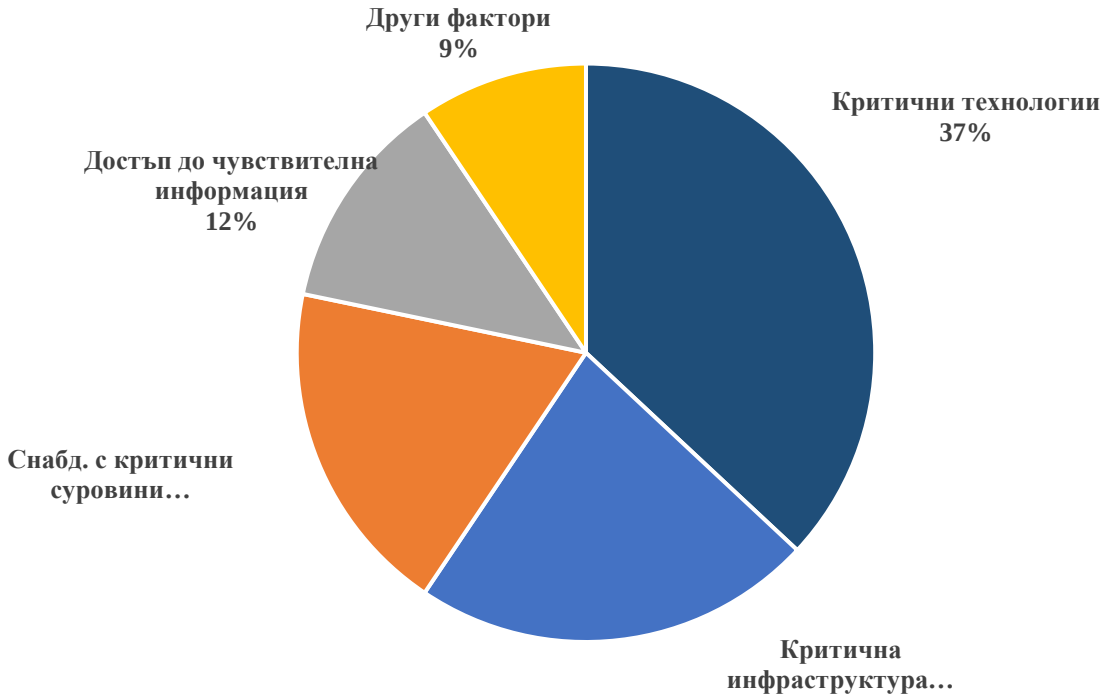
Като се има предвид значението на сектора на преработващата промишленост, на фигура 5 е представен преглед на факторите[31], използвани за оценка на критичността на сделките в сектора на преработващата промишленост по отношение на сигурността или обществения ред на етап 2. Най-често използваният фактор — с дял от 37 % през 2025 г. (49 % през 2024 г.), е свързан със случаите, в които сделката включва чуждестранни инвестиции в критични технологии.

Вторият по големина фактор — с дял от 23 % (26 % през 2024 г.), е свързан с ПЧИ в критична инфраструктура, следван от доставките на суровини от критично значение — 19 % (20 % през 2024 г.). Достъпът до чувствителна информация (включително лични данни) представлява 12 % от общия брой, което е повече от двойно спрямо нивото от 5 % през 2024 г.

На последно място, други фактори, като рисковият профил на инвеститора и рисковете за свободата и плурализма на медиите са изиграли роял в 9 % от случаите на етап 2.

[31] Тези фактори са посочени в член 4 от Регламента за скрининг на ПЧИ. За една сделка може да има няколко фактора, използвани за оценка на критичността на дадена ПЧИ за сигурността и обществения ред.

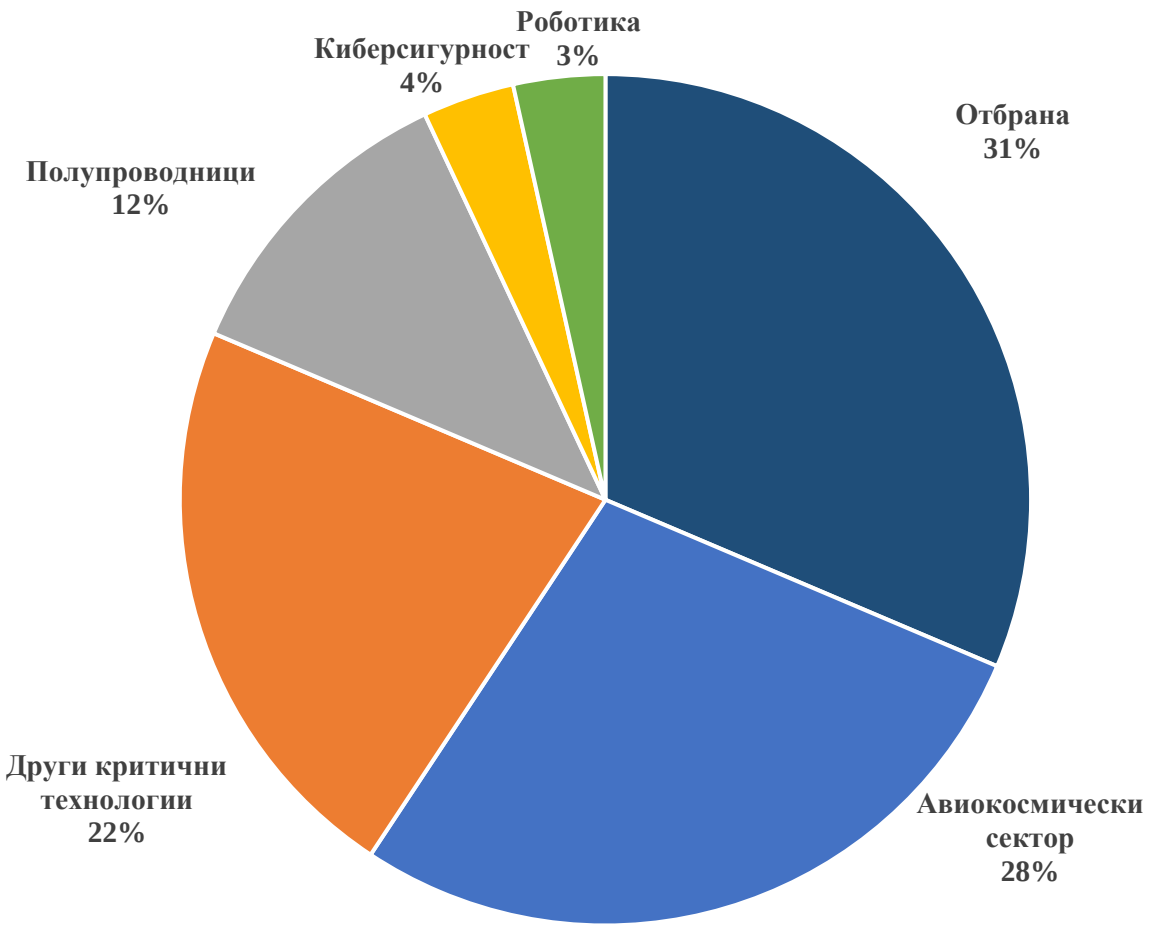
Фигура 5 — Фактори, водещи до случаи на етап 2 в сектора на преработващата промишленост



Източник: уведомленията от държавите членки.

Ако разгледаме по-подробно уведомленията, свързани с критичните технологии, които касаят случаи на етап 2 (фигура 6), се вижда, че свързаните с отбраната технологии представляват 31 % от тези случаи (спрямо 37 % през 2024 г.), следвани от авиокосмическия сектор с 28 % (16 % през 2024 г.) и други технологии от критично значение (включително ИИ, квантови и биотехнологии) с 22 % (26 % през 2024 г.). Делът на сделките, включващи полупроводникови технологии, е бил 12 % (21 % през 2024 г.). На последно място, технологиите в областта на киберсигурността и роботиката са съставлявали съответно 4 % и 3 % от сделките, свързани с технологии от критично значение.

Фигура 6 — Видове критични технологии в случаите на етап 2



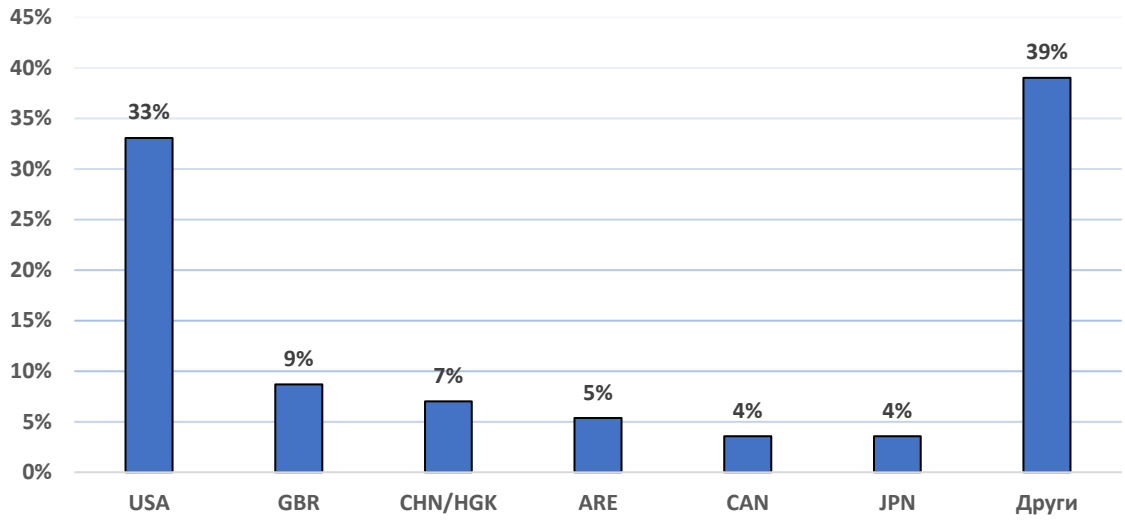
Източник: уведомленията от държавите членки.

1.6 Произход на крайните инвеститори при ПЧИ, за които е подадено уведомление в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество

От 677-те случая, за които са подадени уведомления през 2025 г., шестте основни държави на произход са САЩ, Обединеното кралство, Китай (включително Хонконг), Обединените арабски емирства, Канада и Япония. В сравнение с 2024 г. делът на ПЧИ от инвеститори от САЩ, за които е постъпило уведомление в механизма за сътрудничество на ЕС, е намалял значително — със 7 процентни пункта, от 40 % през 2024 г. на 33 % от всички сделки през 2025 г. (фигура 7). Делът на инвеститорите от Обединеното кралство също е намалял от 11 % през 2024 г. на 9 % през 2025 г., както и делът на китайските инвеститори (включително Хонконг) от 9 % през 2024 г. на 7 % през 2025 г. От друга страна, делът на инвеститорите от Обединените арабски емирства отчетливо е нараснал от 3 % през 2024 г. на 5 % от общия обем на сделките през 2025 г. И накрая, ПЧИ от инвеститори от Канада и Япония са увеличили дяловете си с по 1 процентен пункт — от 3 % през 2024 г. на 4 % през 2025 г.

38 %[32] от случаите, за които е постъпило уведомление, са с произход от юрисдикции, различни от шестте най-големи, в сравнение с 2024 г., когато този процент е бил 30 %. Това показва отчетливо увеличение на концентрацията на инвестиции от водещите държави на произход. През 2025 г. шестимата най-големи инвеститори са представлявали 62 % от случаите, за които е постъпило уведомление, в сравнение с 70 % през 2024 г.

Фигура 7 — Държави на произход на крайните инвеститори в случаите през 2025 г.



Източник: уведомленията от държавите членки.

1.7 Уведомяване за сделки с ПЧИ от няколко юрисдикции в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество и техния основен сектор

От всички случаи, за които е постъпило уведомление през 2025 г., 27 % от уведомленията се отнасят до сделки, подложени на скрининг в две или повече държави членки (в сравнение с 19 % през 2024 г.[33] (таблица 1). Основните сектори, предмет на тези уведомления, бяха: i) преработващата промишленост — с дял от 32 % (26 % през 2024 г.); ii) търговията на едро и дребно — с дял от 25 % (14 % през 2024 г.); iii) СРИТПД — с дял от 19 % (20 % през 2024 г.); iv) професионалните дейности — с дял от 10 % (също като през 2024 г.); и v) професионалните дейности — с дял от 5 % (7 % през 2024 г.). И накрая, на други сектори, включително административни дейности, енергетика и транспорт, се падат 9 % от общия брой на сделките с ПЧИ от няколко юрисдикции.

[32] Сред държавите/юрисдикциите със значителен дял, наред с другото, са Украйна и Индия с дял от 3 % за всяка от тях. ПЧИ от Русия са имали дял от 1 % от общите инвестиции, за които е постъпило уведомление в рамките на механизма за сътрудничество на равнище ЕС през 2025 г.

[33] „Сделки с ПЧИ от няколко юрисдикции“ се отнася до сделки с ПЧИ, при които целевото дружество е корпоративна група с присъствие в повече от една държава членка (и евентуално в трети държави), например чрез дъщерни дружества в повече от една държава членка. За такива сделки може да бъде изпратено уведомление от повече от една държава членка, ако сделката попада в обхвата на техния механизъм за скрининг и те започнат официален скрининг.

Таблица 1 — Основни сектори на сделките с ПЧИ от няколко юрисдикции

Преработваща промишленост	32 %
Търговия на едро и дребно	25 %
СРИТПД	19 %
Финансови дейности	10 %
Професионални дейности	5 %
Други сектори	9 %

Източник: уведомленията от държавите членки.

1.8 Случаи, за които не е постъпило уведомление

Регламентът за скрининг на ПЧИ позволява на държавите членки и на Комисията да обменят информация относно ПЧИ, за които не е било подадено уведомление в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество, а в случай че другите държави членки или Комисията установят рискове, свързани със сигурността или обществения ред, могат да бъдат предоставени коментари или становище. През 2025 г. Комисията използва в ограничена степен тази процедура, за да проучи сделките, които не са предмет на скрининг.

Заключения относно механизма за сътрудничество на равнището на ЕС в областта на скрининга на ПЧИ

- На първо място, скринингът на ПЧИ продължи да бъде незаменим инструмент, допринасящ за защитата на Съюза от ПЧИ, които създават рискове за сигурността или обществения ред.

- Второ, нараснала е значимостта на механизма на ЕС за сътрудничество в областта на скрининга на ПЧИ. Това е отразено в броя на уведомленията, който отчетливо е нараснал с 40 % — от 477 уведомления 2024 г. на 667 уведомления през 2025 г. Това е още по-важно, като се има предвид, че броят на държавите, подали уведомления за сделки, остава същият (21 държави членки). В същото време 86 % от всички нотификации са били с произход от седем държави членки: Австрия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Литва и Франция Следва да се отбележи, че до края на 2025 г. всички държави членки са приели закон за скрининг на ПЧИ на национално равнище, дори преди въвеждането на задължителното изискване съгласно преразгледания Регламент за скрининг на ПЧИ. През 2025 г. държавите членки и Комисията са си сътрудничили и на техническо равнище в рамките на експертната група по ПЧИ.

- Трето, на фона на твърдия ангажимент на Съюза за отворена инвестиционна среда, скринингът на ПЧИ на равнище ЕС продължава да функционира като ограничен и целенасочен инструмент в изключителни случаи, когато има вероятност дадена ПЧИ да окаже отрицателно въздействие върху сигурността или обществения ред в Съюза. От 677-те случая, за които са постъпили уведомления през 2025 г., по-голямата част (88 %) са приключени на етап 1, т.е. в рамките на 15 дни след уведомлението от държавите членки, извършващи скрининга, като 12 % от случаите са били подложени на подробна оценка на риска за сигурността и обществения ред от страна на Комисията. В сравнение с 2024 г. делът на случаите на етап 2 се е увеличил с 50 %, сигнализирайки за по-голям брой на сделките, които са от значение за сигурността и обществения. През 2025 г., както и през 2024 г. и предходните години, Комисията е дала становище за по-малко от 2 % от случаите.

- На четвърто място, водещата роля на преработващата промишленост за случаите от етап 2 дори се е увеличила от 50 % през 2024 г. на 53 % за случаите от етап 2 през 2025 г. По-близък преглед на определящите фактори за необходимостта от задълбочена оценка на риска за сигурността и обществения ред на етап 2 показва, че уместността на целта за „критични технологии“ е била фактор, предизвикващ допълнителна оценка в 37 % от случаите (49 % през 2024 г.). Уведомленията, свързани с технологии от критично значение, които са били предмет на етап 2, показват, че свързаните с авиокосмическия сектор дейности са придобили особена значимост, като са представлявали 28 % от общия брой спрямо 16 % през 2024 г. От друга страна, делът на инвестициите в технологии, свързани с отбраната и полупроводниците, е намалял съответно от 37 % и 21 % през 2024 г. до 31 % и 12 %.

- И накрая, повечето инвеститори продължават да са с произход от същите две най-големи юрисдикции на произход: на САЩ и Обединеното кралство се падат 42 % от всички ПЧИ, за които е постъпило уведомление в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество. Въпреки това, в сравнение с 2024 г. общият дял на ПЧИ от инвеститори от САЩ с намалял значително — със 7 процентни пункта, от 40 % през 2024 г. на 33 % през 2025 г. Относителният дял на инвеститорите от Обединеното кралство също е намалял — от 11 % през 2024 г. на 9 % през 2025 г., както и делът на китайските инвеститори (включително Хонконг) — от 9 % през 2024 г. на 7 % през 2025 г. От друга страна, делът на инвеститорите от Обединените арабски емирства отчетливо е нараснал от 3 % през 2024 г. на 5 % през 2025 г. И накрая, ПЧИ от инвеститори от Канада и Япония са увеличили дяловете си с по 1 процентен пункт — от 3 % през 2024 г. на 4 % през 2025 г.

2. Преглед на Регламента за скрининг на преките чуждестранни инвестиции

Приемането на новия Регламент за скрининг на чуждестранните инвестиции (РСЧИ)[34] представлява важен етап в програмата на Съюза за икономическа сигурност. След приемането през януари 2024 г. на предложението на Комисията, през декември 2025 г. Европейският парламент и Съветът постигнаха политическо споразумение. Преразгледаният регламент беше официално подписан от Европейския парламент и от Съвета на 17 юни 2026 г., влезе в сила на 26 юли 2026 г. и ще се прилага считано от 17 януари 2028 г. (след 18-месечен преходен период).

Това ще укрепи способността на Съюза да се справя с рисковете за сигурността и обществения ред, произтичащи от чуждестранните инвестиции. Въз основа на опита, натрупан след влизането в сила на Регламента за скрининг на ПЧИ от 2019 г., с преразгледаната рамка се установява общо минимално равнище на хармонизация в целия ЕС. Неговата основна цел е да се преодолеят съществуващите пропуски в националните системи за скрининг, да се подобри координацията между държавите членки и между държавите членки и Комисията и да се гарантира, че потенциално чувствителните инвестиции се оценяват последователно в рамките на единния пазар.

Ключово нововъведение е изискването всички държави членки да поддържат оперативен национален механизъм за предварителен скрининг на ПЧИ. С регламента се въвежда и общ минимален обхват на сделките, които трябва да бъдат подложени на скрининг. В това число са инвестициите, включващи дейности, свързани с изделия с двойна употреба и военни изделия, критични технологии като полупроводниците, квантовите технологии и изкуствения интелект, критична инфраструктура в транспортния, енергийния и цифровия сектор, суровини от критично значение, някои системно важни субекти на финансовите пазари и изборна инфраструктура.

Преразгледаната рамка разширява изискванията за скрининг, така че да обхванат определени инвестиции в рамките на ЕС, при които установеният в Съюза инвеститор в крайна сметка е притежаван или контролиран от лице или субект от трета държава. По този начин се преодолява рискът от заобикаляне чрез сложни структури на собственост и се повишава прозрачността по отношение на крайния източник на чуждестранните инвестиции.

С регламента допълнително се хармонизират ключови процедурни аспекти на националните системи за скрининг. Общите изисквания включват двуетапен процес на преглед, процедурни гаранции за инвеститорите, правомощия за преглед със задна дата на сделки, за които не е постъпило уведомление, и засилени задължения за прозрачност. Националните органи ще прилагат хармонизиран срок от 45 календарни дни за първоначален скрининг, което ще позволи повечето сделки, които не са чувствителни, да

[34] РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/1386 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТ 17 юни 2026 г. относно скрининга на чуждестранни инвестиции в Съюза и за отмяна на Регламент (ЕС) 2019/452.

бъдат приключени бързо, като същевременно се гарантира достатъчен контрол на случаите с по-висок риск.

Сътрудничеството между държавите членки и Комисията също значително укрепва. С преразгледания механизъм за сътрудничество на ЕС се въвежда в по-голяма степен структуриран обмен на информация, координация за сделките, засягащи няколко юрисдикции, и механизъм за обратна връзка, чрез който държавите членки съобщават резултатите от националните процедури за скрининг. Рамката е допълнително подкрепена от база данни на равнище ЕС, съдържаща информация за инвестициите, за които е постъпило уведомление в рамките на механизма за сътрудничество на ЕС, и резултатите от националните прегледи от октомври 2020 г. насам. В регламента се предвижда също така възможността за създаване на общ портал на ЕС за подаване на документи по искане на най-малко девет държави членки.

Очаква се преразгледаният регламент да повиши ефективността, последователността и надеждността на рамката на ЕС за скрининг на ПЧИ. Чрез подобряване на обмена на информация, повишаване на прозрачността и преодоляване на конкретни пропуски в съществуващата рамка преразгледаната рамка допринася значително за опазването на сигурността и обществения ред в Съюза, като същевременно запазва отвореността на ЕС към чуждестранни инвестиции.